

МИСТЕЦТВО

6 клас

Орієнтовне календарно-тематичне планування уроків (авт. Олена Гайдамака, Наталія Лемешева)

розроблено відповідно до модельної навчальної програми «Мистецтво. 5–6 класи» (інтегрований курс)
для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л.М., Просіна О.В.)

Умовні позначення:

СММ – сприймання і аналіз-інтерпретація музичного мистецтва

СОМ – сприймання і аналіз-інтерпретація образотворчого мистецтва

СКМ – сприймання і аналіз-інтерпретація кіномистецтва, відеофрагментів

ХТД – художньо-творча діяльність

П – поняття

Тема. Дата проведення	Мистецтво: музичне мистецтво	Мистецтво: образотворче мистецтво
РОЗДІЛ II. ОБРАЗИ ЛЮДИНИ В МИСТЕЦЬКИХ ЖАНРАХ		
1. Кожна людина – неповторна	Людина – провідний образ у різних видах мистецтва. Кожна людина – неповторна. Цінність кожної людини. Музичні «портрети». СММ: «Неповторність» (музика Олександра Злотника, вірші Андрія Демиденка). Людвіг ван Бетховен. «До Елізи» (фрагмент). Клод Дебюссі. «Дівчина з волоссям кольору льону». Левко Колодуб. «Веселе негренья». СОМ: П'єр Огюст Ренуар. «Дівчина в мереживному капелюшку», Гомес-Морено. «Син Пепа», Вільям	Відтворення неповторності людини мовою образотворчого мистецтва. Особливості та роль у житті портретного жанру. Види портретів. Основні пропорції голови. СОМ: Анжела Міа де ла Везі, Пол Зіфферт. «Гітарист», Егон Шіле. «Портрет Єви Бенеш», паперові портрети Ельзи Феррейра. ХТД: аналіз пропорцій голови людини, визначення геометричних гур. Що в основі частин голови;

	Сідні Маунт. «Музикант», Рамон Пішо Солер. «Маленька художниця», Джон Джордж Браун ХТД: Створення пантоміми різних образів/характерів людини (мульт- чи телеперсонажів). Пісня «Пеппі Довгапанчоха» (вокальна студія «Шарм»). Характеристика оптимістів чи песимістів. Руханка. Українська народна пісня «По дорозі жук, жук» (гурт «Аквамарин»). <i>Спів</i> «Намалюй» (музика і вірші Катерини Комар). П: п'еса, програмна, непрограмна музика (повторення).	виконання портрету улюбленого кіноперсонажа (техніка аплікації). П: портрет.
2. Кожна людина – неповторна	Загальнолюдські цінності, втілені у творах мистецтва. Важливість їх виховання в кожній людині. СММ: Людвіг ван Бетховен. Симфонія № 5. Ч. I. Симфонія № 9 «Ода до радості» (фрагменти). Гімн Європейського Союзу. СОМ: Марсель Марльє. Ілюстрація; Якоб Йорданс. «Родина Йорданс у саду», Стівен Шортридж. «Двоє»; скульптор Анатолій Куш. «Монумент Незалежності України» у Києві; Фредерик Бартольд. Статуя «Свобода, що осяює світ» у Нью-Йорку. ХТД: виконання (за бажання) фрагментів головної теми симфонії № 5 або «Оди до радості». Руханка. Українська народна пісня «По дорозі жук, жук» (гурт «Аквамарин»). <i>Спів</i> «Намалюй» (музика і вірші Катерини Комар). П: симфонія (повторення).	Відтворення неповторності людини мовою образотворчого мистецтва. Як досягти емоційного відгуку у глядача. Парадний і камерний портрет. Роль міміки та емоцій у портреті, їх пластична передача. СКМ: як скульптор ліпить обличчя Міа Халіфи з глини. СОМ: Жан Батист Симеон Шарден «Хлопчик із дзигною», Юстус Сустерманс. «Фердинандо де Медічі та його сестра Анна Марія Луїза де Медічі з їхньою гувернанткою», Микола Бодаревський. «Дівчинка з України», Ярослав Ціко «Тато з сином», скульптури Юрги Мартін. ХТД: порівняння портретів, створених у різних видах образотворчого мистецтва;

		розгляд обличчя та аналізування, як змінюються риси під впливом різних емоцій; ліплення портрету людини, дотримуючись пропорцій та передаючи певний емоційний стан (пластичні матеріали). П: парадний портрет, камерний портрет.
Кожна людина – неповторна		
3. Кожна людина – неповторна	Характерні риси, що виділяють творчість митця – музичний «портрет» митця. Важливість навчання, старанності і наполегливості для досягнення мети. СММ: Фридерик Шопен. Прелюдія e-moll № 4; Нікколо Паганіні. Кампанелла (за бажання). СКМ: Нікколо Паганіні. Каприс № 24 ля мінор (фрагмент з кінофільму та в рок-аранжуванні). СОМ: Георг Фрідріх Керстінг – Гейгер. «Нікколо Паганіні»; Невідомий автор. «Фридерик Шопен»; Альбін Веселка. «Урок»; Віда Габор. «Неправильна нота»; Джон Пол Салінас. ХТД: відгадування музичних загадок – «портретів» композиторів: Олена Спіліоті. «Музичні портрети»: «Фридерик», «Людвіг»; Роберт Шуман. Цикл «Карнавал»: «Шопен», «Паганіні». Ритмовправа. Нікколо Паганіні. «Кампанелла». Спів. «Подаруй свою усмішку» (музика і вірші Наталії Май). П: прелюдія (повторення).	Відображення поглядів на власне «я» у автопортреті. Цінність автопортретів. Пропорції фігури людини. СОМ: автопортрети Дмитра Шевчука, Фріди Кало, Вінсента Ван Гога, Поля Гогена, Тараса Шевченка. ХТД: дослідження, що про себе «говорять» художники та кого вони бачать у дзеркалі, що «розповіли» автопортрети Тараса Шевченка, створені в різні періоди його життя; з'ясування пропорцій тіла людини; малювання портрету митця, з посиленою передачею свого бачення та ставлення до творчості портретованого / портретованої (техніка і матеріали за вибором). П: автопортрет.

4. Кожна людина – неповторна	Важливість навчання, старанності і наполегливості для досягнення мети. Твори для дітей з метою навчання. СММ: Йоганн Себастьян Бах. «Добре темперований клавір». Прелюдія до мажор. Роберт Шуман. Цикл «Дитячі сцени»: «Мрії», «Цікава історія». See You Again (Charlie Puth, Wiz Khalifa) Cover by One Voice Children’s Choir. СОМ: Карле Ван Лу. «Музика», Невідомий художник. «Йоган Себастьян Бах з родиною»; Невідомий художник. «Роберт Шуман і Клара Вік (Шуман)»; П’єр Огюст Ренуар. «Дівчата за фортепіано»; Джозеф Каччапуоті. «Дівчата за фортепіано». ХТД: «Шукаю таланти в собі» (завдання на вибір). Спів. «Подаруй свою усмішку» (музика і вірші Наталії Май). П: октава.	Краса людських стосунків у портретному жанрі. Особливості групового портрету в образотворчому мистецтві та фотомистецтві: роль у житті. Композиція групового портрету та створення враження спільності. СОМ: Френсіс Англійський. «Пам’ятник Ла-Кобла», Гаєтана Беллея «Бабуся», Джозеф Боулер «День тата»; світлини з групою людей. ХТД: порівняння групових портретів у різних видах образотворчого мистецтва та фотомистецтві; аналіз композицій лінійних рисунків групових портретів та визначення засобів, що допомагають розрити особливості стосунків; малювання групового портрету «Моя сім’я» або створення групових фотопортретів, які висвітлюють стосунки у класі. П: груповий портрет.
5. Герої міфів у мистецтві	Формувати уявлення про мистецтво Давнього Єгипту (продовження) та музику, створену під враженнями від нього. СММ: Дерек Фіхтер. «Фараон Рамзес II»; «Принц Єгипту» (на вибір).	Сюжети міфів, легенд, казок – зміст творів міфологічного жанру образотворчого мистецтва. Уявлення давніх єгиптян у творах графіки, живопису, скульптури минувшини. Єгипетський канон. Особливості організації статичної та динамічної композиції.

	СКМ: М/ф «Принц Єгипту» (фрагмент). Ганс Циммер / Стівен Шварц. Оркестрове попурі з музики до мультфільму «Принц Єгипту». М/ф «Мистецтво Стародавнього Єгипту» (серія «Уроки тітоньки Сови»). СОМ: розписи, декоративний рельєф Стародавнього Єгипту ХТД: текст про мистецтво Єгипту, повторення запису нот. <i>Диригування</i> Йоганн Штраус. «Єгипетський марш». Сіріл Скотт. «Країна лотоса». <i>Спів</i> «Фараон» (музика Анни Олєйнікової, вірші Наталії Іванової-Ткаченко). П: попурі.	СОМ: світлини давньоєгипетського стінопису. ХТД: аналіз композицій та визначення, за допомогою яких засобів досягнуто статики (динаміки); створення ілюстрації-фентезі до єгипетського міфу «Ра та Апоп» (воскові олівці, акварель). П: міфологічний жанр, статична композиція, динамічна композиція, фентезі.
6. Герої міфів у мистецтві	Формувати уявлення про мистецтво і ставлення до мистецтва народів Далекого Сходу (Китай, Японія), музику, музичні інструменти, кіномистецтво (анімація). СММ: Лю Веньцзін. «Роздуми про Велику Китайську стіну» для ерху з оркестром (фрагмент). Музика на китайських народних інструментах. СКМ: Дзьо Хісаїсі. Музика з аніме-фільмів режисера Хаяо Міядзакі «Принцеса Маноноке», «Мандрівний замок Хаула» (за вибором). М/ф «Еверест» (фрагмент). СОМ: твори китайського живопису. ХТД: <i>Руханка.</i> Ритмічна вправа.	Чим вирізняється китайський живопис та про що розповідають його художні образи міфологічного жанру. Особливості композиції вертикального та горизонтального сувою. Характерна манера зображення персонажів і тла в аніме. СОМ: світлини давніх китайських сувоїв із зображенням богів (Хань Сян Цзи. Бог-покровитель музикантів і садоводів, Ньюйва), ілюстрації Цуйоші Нагано, кадри аніме та фентезі. ХТД: аналіз побудови композицій, охарактеризування колориту та порівняння

	<i>Снів</i> «Фараон» (музика Анни Олейнікової, вірші Наталії Іванової-Ткаченко). Дощові каплі (Китайська народна пісня). П: концерт (повторення).	художніх образів давньої китайської міфології у творах образотворчого мистецтва давнини і сучасності; малювання аніме міфічних персонажів народів Далекого Сходу. П: сувій, аніме.
7. Герої міфів у мистецтві	Формувати уявлення про мистецтво і ставлення до мистецтва у Давній Греції. Міфічні герої у мистецтві. СММ: Леся Дичко. Кантата «Ода Музиці» на вірші Бориса Олійника. Жуль Массне. «Елегія». Микола Лисенко. «Елегія» (на вибір). СКМ: Крістоф Віллібальд Глюк. Мелодія з опери «Орфей та Евридика» (у виконанні танцівників фігурного катання). СОМ: твори давньогрецького, давньоримського мистецтва; «Орфей», декоративне різьблення на стіні, Флоренція. ХТД: дослідження і характеристика жанру «елегія». Спів. «Музика» (музика Ю. Рожкова, вірші І. Боровика). П: ода (повторення), елегія, музи.	Давня грецька міфологія як основа змісту творів різних видів мистецтва. Її цінність та роль у сучасному мистецтві. Єдність і цілісність композиції. Гармонія. СКМ: «Ви почули істину святу» (Геркулес). «Пригоди Одиссея» (режисер <i>Маріо Камеріні, 1954</i>), «Орфей та Евридика». СОМ: художні образи Пігмаліона і Галатеї у цифровому мистецтві, живописі, скульптурі; зображення сирен на давньогрецькій вазі та мозаїці в сучасній графіці. ХТД: аналіз побудови композицій та порівняння художніх образів давньої грецької міфології у творах образотворчого мистецтва давнини і сучасності; створення графічної композиції із сиренами, які співають (графічні матеріали за вибором). П: гармонія цілого, цілісна композиція.

8. Герої міфів у мистецтві	Формувати уявлення про розуміння Всесвіту нашими пращурами. Старовинні обряди і традиції. Календарно-обрядове мистецтво. Обробка, перероблення, збереження і популяризація народного мистецтва. СММ: Станіслав Людкевич. Обробка української народної пісні «Гагілка». Го-А. «Веснянка». Андріана. «Веснянка». СКМ: Хореографічна композиція «Подоряночка». М/ф «Мавка. Лісова пісня» (фрагмент). «Кривий танець». СОМ: Невідомий автор. «Богиня Лада»; Вікторія Ковальчук. Ілюстрація до книги «Колядки та щедрівки. Нова радість стала»; Фібі Уол «Танці», Олеся Вакуленко. Розмальовка із серії «Український міфосвіт». ХТД: Робота у двох групах – дівчата / хлопці. Виконання / інсценізація народної пісні-гри «А ми просо сіяли». Спів. «Музика» (музика Ю. Рожкова, вірші І. Боровика). П: обробки народних пісень.	Уявлення пращурів українців про розуміння створення Всесвіту, мотиви рушників, писанок з образом Світового Яйця. СОМ: Юрій Мацик «Писанки України», Олег Шупляк «Неначе писанка, село», роботи Олесі Вакуленко. СКМ: «Я люблю Україну». ХТД: аналіз композицій робіт Олесі Вакуленко та визначення засобів враження в них руху; створення антистресової розмальовки з теми міфу «Створення Всесвіту». П: антистресова розмальовка.

9. Історичні сюжети в мистецтві	Тисячолітня історія України у творах мистецтва. Музичні цикли. Триптих. СОМ: Л. Д. Козаченко. Гобелен-триптих «Київська Русь», Собор Св. Софії. Фрески та загальний вигляд, зображення музичних інструментів Русі-України. СММ: Геннадій Сасько. Цикл «Відгомін століть». Ч. 3. «Софія Київська». Валерій Кікта. Концертна симфонія «Фрески Софії Київської». Ч. 4. «Груповий портрет доньок Ярослава Мудрого». Ч. 8. «Скоморохи». СКМ: Анімація «Київська Русь: Ярослав Мудрий». 5 серія «Книга-мандрівка. Україна». ХТД: Спів. «Україна – це світло!» (музика і вірші Лесі Горової).	Зміст творів образотворчого мистецтва історичного жанру. Виробництво коміксу. СОМ: Василь Бородай. «Пам'ятний знак на честь заснування Києва», Антон Лосенко. «Володимир і Рогніда», Данило Нарбут. «Пристань на Дніпрі», мініатюри Радзивілівського літопису. ХТД: створення коміксу із української історичної теми. П: історичний жанр, комікс.
10. Історичні сюжети в мистецтві	Історія України у творах мистецтва. Симфонічна поема. СММ: Микола Лисенко. Увертюра до опери «Тарас Бульба»; Валерій Квасневський. Симфонічна поема «Милосердя над прірвою». Ч. 2. «Жертвам Голокосту». Ігор Закус. Симфонічна поема «Незламні» (фрагменти). СОМ: меморіал пам'яті Голодомору в Україні «Гіркий спогад дитинства» (ск. Петро Дроздовський); Людмила Кривенко. «Козак Мамай» (клаптиковий живопис); Артур Орльонов. «Гетьман Іван Богун». ХТД: диригування і виконання ритмічного супроводу до української пісні «Засвіт встали козаченьки». Спів. «Україна – це світло!» (музика і вірші Лесі Горової).	Роль творів образотворчого мистецтва історичного жанру у житті українців. Марки: чим вони цінні, хто і як їх створює. СОМ: Микола Стороженко. «Гонта і Залізник», Роман Мінін. «Одна дорога», зразки марок з каталогу поштових марок України. СКМ: ТНМК – Історія України за 5 хвилин. ХТД: робота з медіатекстом «Марки як зброя. Історія українського поштового спротиву», дослідження тем, до яких намагаються привернути увагу людей митці;

	П: Симфонічна поема.	відгадування героя країни за словесним портретом; аналіз композицій та сполучень кольорів сучасних поштових марок про події в Україні; створення ескізу власної марки на тему історичної спадщини України (художні матеріали та техніка виконання за вибором). П: марка.
11. Побутові сюжети в мистецтві	Танцювальне мистецтво – складова побуту людини. Види танцювального мистецтва. Народний танець – джерело натхнення композиторів та хореографів. СКМ: Танець у виконанні Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України імені Павла Вірського; СОМ: Моніка Луняк. «Майбутня балерина», Ричард Макнейл. «Вальс», Андрій Хомик. «Народний танець». СММ: Мирослав Скорик. Народний танець. Йоганес Брамс. «Угорський танець № 5». Фридерик Шопен. Полонез ля мажор (на вибір). ХТД: Спів. «Веснянка» (музика Віталія Філіпенка, вірші Анатолія Новгородського).	Зміст творів образотворчого мистецтва побутового жанру, їх роль та значення в житті. Цифрова графіка, що висвітлює побут українців. СОМ: Пітер Брейгель-старший. «Селянський танець», Олена Кульчицька, Ірина Яскова. СКМ: відео Всеукраїнської школи онлайн «6 клас. Мистецтво. Побутовий жанр і композиція». ХТД: створення засобами графіки ескізу авторського стікера «Запрошуємо в Україну!» (художні матеріали за вибором). П: побутовий жанр.

12. Побутові сюжети в мистецтві	Види танцювального мистецтва: бальні та сучасні танці. СКМ: Бал з к/ф «Марія Антуанетта». Георг Фрідріх Гендель. «Музика на воді». Ч. 2. «Менует». Йоганн Штраус. Вальс «На прекрасному голубому Дунаї». Віденський бал (на вибір). Танець у виконанні гурту «Kris Kross». СММ: Танго. Самба. Чемпіонат світу з латиноамериканських танців (на вибір). СОМ: картини Шарля Делора, Рут Сандерсон, Олексія Ляміна. ХТД: Руханка. Just Dance Kids. Спів. «Веснянка» (музика Віталія Філіпенка, слова Анатолія Новгородського). П: менует, бал.	Зміст творів образотворчого мистецтва побутового жанру, їх роль та значення в житті (подовження). Композиція: форми організації зображень та ритм. СОМ: Інна Руда. «Весела бабуся», Юрій Клапоух. «Діди», Юрій Камишний. «Святії Воїни Землі – ти серед них, мій татко милий», Доріт Левінштейн. «Танцівниці Матісса». ХТД: аналіз композиції скульптур; створення скульптури танцівників з м'якого дроту та будь-яких матеріалів, що є під руками. П: побутовий жанр, ритм (повторення).
13.Образи людини в кіножанрах	Кіномистецтво. Роль музики в кіно. Жанри кінематографу. СКМ: К/ф «Звуки музики». М/ф «Балерина». К/ф «Крок уперед». Семен Гулак-Артемівський. Кіноопера «Запорожець за Дунаєм» (фрагменти) СОМ: кадри з фільмів «Крок уперед», «Звуки музики», «Балерина» ХТД: Робота в парах / групах: увідповіднення кіножанру і його характеристики. Спів. Звуки музики (Музика Річарда Роджерса) П: жанри кінематографу	Вплив кінематографа на людину. Складові мови кіно. Види кіно. Піктограма як засіб передачі інформації. СОМ: Кадри з фільмів «Мій друг містер Персіваль», «Клара і чарівний дракон», «Марш пінгвінів», «Земля: створити планету». СКМ: фрагменти фільмів «Мій друг містер Персіваль», «Клара і чарівний дракон», «Марш пінгвінів», «Земля: створити планету». ХТД: малювання піктограм на тему кіномистецтва (графічні матеріали).

14. Образи людини в кіножанрах	Музика/звук у кінематографі. Професії в кіно. Саундтрек. СКМ: М/ф «Том і Джері» (фрагмент). СММ: Роберт Лопес, Крістен Андерсон-Лопес. «Let It Go. Frozen» (у виконанні Alex Boye і дитячого хору «One Voice»)). ХТД: Робота в групах. Визначення характеристики музики (саундтреків) з фільмів різних жанрів. Робота в парах. Відтворення ритмічної послідовності. Спів. «Звуки музики (музика Річарда Роджерса). П: саундтрек.	П: кінематограф, піктограми, Кіножанри, професії у кіно. Особливості організації композиції кадру фільму. СОМ: кадри фільмів «Отроцтво», «Цирк дю Солей: Казковий світ», «Моє літо пін-понгу», «Белль і Себастьян». СКМ: фільми дитячого фестивалю Children Kinofest. ХТД: створення короткометражного ролика доступними технічними засобами (смартфон, відеокамера, комп'ютер тощо). П: кіножанр.
15. Єднання в мистецькому колі	Жанри об'єднуються. СММ: Мігель Льобет. «Скерцо-вальс». Віктор Косенко. «Поема-Легенда» мі мінор (на вибір). СКМ: М/ф «Кролик Петрик». К/ф «Танцюй серцем» (Let's Dance) (фрагменти); Моріс Равель. Опера-балет «Дитя і чари» (фрагмент). СОМ: світлина «Трембітарі», автор невідомий «Кімната музиканта»; кадри з фільмів «Кролик Петрик», «Танцюй серцем» та опери-балету «Дитя і чари». ХТД: Робота в групах. Створення театральної пантоміми. Спів. «Під небом синім» (музика і вірші Діани Пташинської).	Поєднання мотивів різних жанрів у одній картині для відображення різних просторів життя. СОМ: Богдані Якоб. «Краєвид з екзотичними птахами та двома собаками», роботи Лі Цзіцзянь, Стівена Гарднера, листівки Ольга Гайдамаки. ХТД: створення колажу про те, якою має бути Україна. П: колаж.

16. Єднання в мистецькому колі	Сучасні технології і мистецтво. Віртуальне мистецтво. Віртуальна та доповнена реальність у мистецтві. СММ: Віртуальний концерт скрипальки Ліндсі Стірлінг; виступ репера Тревіса Скотта у грі Fortnite; реальний сценічний простір доповнено віртуальними танцівницями (фрагменти). СОМ: доповнена реальність (картина Миколи Глуценка «Сінокіс»; у галереї мистецтва Онтаріо). ХТД: Робота в парах. Варіант 1, 2, обговорення картин із підручника щодо ймовірності створення на їх основі доповненої реальності або 3D-середовища. Виконання ритмічної послідовності. Спів. «Під небом синім» (музика і вірші Діани Пташинської).	Єдність жанрів у творах образотворчого мистецтва різних видів. Відтворення свого погляду на світ художниками-ілюзіоністами. Створення 3D-малюнка. СОМ: роботи Пере Боррель дель Касу, Роберта Гонсалвеса, Юліана Бівера. ХТД: виконання 3D-малюнка метелика кольоровими олівцями. П: картина-ілюзія, 3D-малюнок.
17.	Узагальнення	Узагальнення

